*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 106. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 7-го ЧЕРВНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JUNE 7, 1974 No. 106. VOL. LXXXI.

СТИПЕНДІЙНА КОМІСІЯ УНС СХВАЛИЛА 66 СТИПЕНДІЙ НА СУМУ $11,150

Джерзі Ситі. — Стипендійна Комісія Українського Народного Союзу, в склад якої входять головні екзекутивні урядовці та представник Головної Контрольної Комісії і Головної Ради та редактор, схвалила в середу, 5-го червня, видати на академічний рік 1974-1975 усіх разом 66 стипендій для потребуючих студентів — членів УНСоюзу на загальну суму 11,150 долярів. Із цієї загальної кількости стипендій та загальної суми признано: сім стипендій по 500 долярів, чотири стипендії по 300 долярів, 19 стипендій по 150 долярів і 36 стипендій по 100 долярів. Признаючи стипендії, Комісія брала під увагу фінансову потребу студента, його успіхи в науці, предмет студій, приналежність та активність в молодечих і студентських організаціях чи в громаді та рекомендації місцевих союзових діячів і університетських професорів. Наради Комісії відбулися в нових приміщеннях Головної Канцелярії УНС і в них взяли участь головні екзекутивні урядовці в урядуючому ще до кінця цього місяця передконвенційному складі: головний предсідник Йосип Лисогір, який проводив нарадами, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступниця головного предсідника Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох і головний касир мґр Уляна Дячук, головний контролер проф. д-р Богдан Гнатюк та головні радні д-р Богдан Футей і проф. Тарас Шмаґала та ред. А. Драган. Розглянено всіх 96 подань, кожне з яких коротко реферували головний секретар д-р Я. Падох та головний касир мґр Уляна Дячук. Імена стипендистів та висота признаної кожному з них стипендії будуть своєчасно проголошені.

Українці взяли участь у з'їздах канадських науковців

Торонто (ОУПС). З кінцем травня й початком червня ц. р. відбулися в Торонтському університеті річні з'їзди канадських наукових установ і організацій, як істориків, географів, лінґвістів, соціологів, назвознавців, філософів, гуманістів і т. п. В днях 31-го травня до 2-го червня були сесії Канадського Т-ва Порівняльного Культурознавства з доповідями трьох українських учасників: проф. Яр. Рудницького з Вінніпеґу про „Типологію міжкультурних контактів", проф. В. Ісаєва з Торонта про „Етнічність і урбанізацію" та проф. А. Григоровича про „Зберігання й розвиток етнічних культур у Канаді". Одночасно продискутовано на одній із сесій КТПК справу першої клітини „Міжнародного університету" — Інституту Урбаністики, основаного й уфундованого містом Торонто в 1973 р. У висліді нарад вирішено відбути черговий з'їзд у Едмонтоні 1975 р.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В УВАН НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ

Ню Йорк. — Наукова Конференція Історичної Секції УВАН, яка була заповіджена на неділю, 9-го червня ц.р. з незалежних від організаторів причин не відбудеться. Про новий реченець Конференції Академія повідомить українську громаду.

Видано нову політичну карту України

Вінніпеґ. — Заходами місцевого видавництва „Орел" опубліковано на початку травня ц.р. нову політичну карту України. Карту опрацював картограф Андрій Окрушко, а видано її заходами групи українських професіоналістів та підприємців Вінніпеґу. Згідно з пляном видавців, „карта призначена для українських рідних шкіл, державних шкіл, де викладається українська мова, дослідників історії, політики й географії України, туристів, які плянують поїздку в Україну, для вжитку кожного, хто цікавиться поточними подіями". Карта видана у трьох розмірах і її можна набувати в ціні від $1.50 до $11.00 — залежно від формату, у видавництві: Orel Ltd., P.O. Box 722, Winnipeg, Man. R3C 2K3

Написи на карті англійською мовою. Фактично йдеться тут про політичну карту України в межах УССР з поділом на області і з поданням в додатку етнографічних кордонів поселення українців. Етнографічні кордони, однак, не відзначені окремим кольором, що внеможливлює скору орієнтацію. До карти подані схематичні пляни міст Києва та Львова.

Відбулося засідання Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Ню Йорку

Ню Йорк. — Майже сто осіб взяло участь в нарадах Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку в середу 5 червня. Головним предметом нарад, якими проводив адв. Роман Гуглевич, була справа участи у всенаціональній маніфестації у Вашинґтоні 22 червня. Присутніх інформували про хід підготовки екзекутивний директор УККА мґр Іван Базарко та голова Ділового Комітету для влаштування маніфестації у Вашинґтоні інж. Микола Семанишин. Щоб з успіхом розв'язати питання підготовки до маніфестації у Вашинґтоні, покликано спеціяльний комітет під проводом д-ра Володимира Савчака та оформлено комісію з 12 осіб, яка займатиметься окремими питаннями, зв'язаними з маніфестацією і поїздкою до Вашинґтону, як продаж пропам'ятних жетонів, транспорт для учасників, виготовлення транспарентів. Серед української громади в Ню Йорку є живе зацікавлення справою маніфестації, а зокрема місцеві молодечі організації СУМА та Пласту беруть активну участь у підготовчих заходах.

На нараді присутні заслухали також звіту управи, інформації про Інформаційний центр в Ню Йорку та продискутували справу відзначення 60-річчя створення Леґіону Українських Січових Стрільців і 30-річчя смерти митрополита Андрея Шептицького.

Спільна комісія проголосувала більші повновласті для Конґресу щодо бюджету

Вашинґтон. — У середу, 5-го червня, спільна комісія обох Палат Конґресу проголосувала компромісовий законопроєкт, який надає Конґресові більші повновласті відносно бюджету. Згідно з пропозиціями цього законопроєкту, кожного року Конґрес виготовляв би свою версію державного бюджету, а не тільки схвалював, чи відкидав пропозиції Білого Дому. Законопроєкт також пропонує обмежити право Президента ЗСА „заморожувати" фонди, схвалені Конґресом. В минулому часто траплялося, що Конґрес схвалив суму грошей на дану ціль, але Президент мав право цієї суми не видавати, що доводило до конфронтації між Білим Домом і законодавцями. Спільна комісія також проголосувала, щоб від 1977-го року фіскальний рік починався 1-го жовтня, а не 1-го липня, як це було досі. Законопроєкт також передбачає створення нових комісій в обох Палатах Конґресу, які занималися б бюджетовими справами, та створення спільного бюджетового бюра, яке координувало б діяльність цих комісій. Законодавці вважають, що проголосований ними законопроєкт приверне Конґресові контролю над бюджетовими справами країни, яка, на їхню думку, була надана Конґресові Конституцією ЗСА, але впродовж останніх 50 років ступнево перейшла в руки Білого Дому.

Справа примусового перевожування шкільних дітей передана спільній комісії Конґресу

Вашинґтон. — У четвер, 6-го червня, спільна комісія обох Палат Конґресу почала розглядати два відмінні законопроєкти в справі примусового перевожування шкільних дітей, метою якого мало б бути встановлення расового балянсу в школах. Спільна комісія старатиметься полагодити розбіжності між цими двома законопроєктами, а опісля обидві Палати голосуватимуть над цією компромісовою версією. Розбіжності між версіями обох Палат досить поважні й тому сподіваються, що спільна комісія передасть цю компромісову версію щойно за кілька тижнів. Палата Репрезентантів два місяці тому проголосувала законопроєкт, який забороняє федеральним судам встановляти примусове перевожування дітей до далеко віддалених шкіл. Палата тоді заявила, що діти мають право ходити до шкіл, які находяться найближче до їхніх домів, або до другої найближчої школи. Крім того, Палата також рішила, що всі попередні судові справи відносно перевожування дітей можуть бути відновлені, щоб не було розбіжностей між попередніми вироками та новим законом.

Натомість Сенат у половині травня схвалив досить відмінну версію цього законопроєкту. Хоча сенатори також заявили, що діти мають право ходити до шкіл, які находяться найближче до їхніх домів, або до другої найближчої школи, але також зазначили, що федеральні суди мають право переводити в життя ті постанови Конституції ЗСА, які стосуються десеґреґації. Сенат також відкинув пропозицію відносно відновлення попередніх судових розправ, які стосуються примусового перевожування шкільних дітей.

Два магнетофонні записи підтримують твердження Президента в справі фірми „Ай-Ті-Ті"

Вашинґтон. — Речники Юридичної комісії Палати Репрезентантів повідомили пресу, що два магнетофонні записи, прослухані Комісією у вівторок, 4-го червня, підтримують твердження президента Ніксона, що коли він втручався в судову справу Міжнародної Телефонічної і Телеграфічної Корпорації („Ай-Ті-Ті"), то нічого не знав про плян цієї корпорації пожертвувати велику суму грошей на покриття коштів, зв'язаних із Республіканською Крайовою Конвенцією в 1972-му році. Як відомо, федеральний Апеляційний суд в 1971-му році був видав рішення, що ця фірма невинна в закидах створення картелю, а тодішній заступник генерального прокуратора Ричард Клайндінст хотів апелювати це рішення до Найвищого Суду. Але через персональне втручання президента Ніксона апеляція була затримана, а відтак Департамент справедливости погодився на компроміс, тобто на полагодження справи поза судовою залею. Деякі критики президента Ніксона твердили, що він наказав прокураторові Клайндінстові не вносити апеляції в цій справі, бо вже тоді знав про пляни фірми „Ай-Ті-Ті" скласти велику пожертву на видатки Республіканської партії. Натомість два магнетофонні записи, прослухані Юридичною комісією, підтверджують твердження Президента, що він втручався в цю справу тільки тому, що з принципу не погоджувався із становищем Департаменту справедливости, що сам факт величини корпорації є злом.

„Саєнтифік Амерікен" пише про льодовиковий період на Україні

Ню Йорк. — Журнал „Саєнтифік Америкен" у своєму числі за червень ц. р. помістив статтю Ричарда Г. Клайна під заголовком „Мисливці льодовикової доби в Україні". Автор статті, яка охоплює 10 сторінок, пише, що на території України є коло 100 місцевостей, в яких знайдено залишки людей, що жили в льодовиковім періоді, тобто 75,000 до 10,000 років тому. Клайн зазначує, що ці археологічні пам'ятки знайдено на Україні майже в той самий час, коли почалися подібні розкопки у Франції, але з уваги на „мовні трудноці", українські знахідки, хоча дуже багаті та цікаві, менш відомі науковцям Заходу, ніж французькі. Стаття Клайна ілюстрована кількома реконструкціями житлових приміщень з льодовикового періоду, які знайдено на берегах Дністра та інших річок України. Поміщено також карту України, на якій зазначено місцевості, в яких знайдено ці археологічні пам'ятки, та репродукції різного знаряддя із льодовикової доби.

ЗСА НЕ ПОВИННІ ВТРУЧУВАТИСЯ У ВНУТРІШНІ СПРАВИ ІНШИХ ДЕРЖАВ, А ЗОКРЕМА СССР — ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН

Аннаполіс. — Виступаючи перед випускниками Морської академії З'єднаних Стейтів в середу 5 червня, президент Ніксон використав цю нагоду, щоб з'ясувати свій погляд на т. зв. політику відпруження, а в першій мірі на питання взаємовідносин між державами, зокрема між ЗСА і СССР. Ця промова президента Ніксона має особливу вимову з уваги на те, що він є якраз напередодні поїздок на Близький Схід та до СССР, в часі яких того роду питання будуть предметом дискусії. Одночасно, президент Ніксон дав відповідь всім тим своїм політичним опонентам з рядів Демократичної і Республіканської партій, які вимагають від американського Уряду своєрідної „принципіяльної політики", навіть якщо того роду політику можна б окреслювати як „втручування у внутрішні справи" інших держав. Конкретно, справа йде про вимогу поважної групи американських сенаторів і конгресменів, які не хочуть погодитися на проєкт Уряду дати Советському Союзові статус упривілейованої держави до того часу, поки уряд СССР не заявить про свою готовість гарантувати основні права людини, зокрема вільну еміграцію з СССР. Того роду вимогу Москва постійно засуджує, як „втручування у внутрішні справи" СССР і нарушування духа політики відпруження та миру у світі. Тепер у такий же тон вдарив також президент Ніксон, заявляючи, що того роду „вимовні промови" і „апелі" є фактично втручуванням у внутрішні справи іншої країни, конкретно СССР, бо, мовляв, йдеться тут про вимогу, щоб „З'єднані Стейти через свою зовнішню політику намагалися змінити як внутрішню, так і міжнародну поведінку іншої держави, зокрема такої як Советський Союз".

Не відступаючи від засади, що американська політика повинна спиратися на „наших ідеалах" і відповідати „нашим цілям", американці повинні виразно усвідомлювати собі „границі можливого", мусять знати, яку „ціну" їм прийшлося б платити за того роду зміни, — говорив президент Ніксон. В його опінії, немає виглядів на те, щоб таким шляхом можна було досягнути „змін, внутрішньої структури інших держав".

В такій ситуації треба відповісти на питання, говорив Президент, „чи сповільнення, або відвернення політики відпруження допоможе, чи пошкодить позитивній еволюції інших соціяльних систем. Яку ціну у випадку відновленого конфлікту ми готові заплатити за це, щоб продовжувати натиск в ім'я гуманних цілей?" Питання „втручування у внутрішні справи" інших держав — має принциповий характер, заявив президент Р. Ніксон. „Ми не будемо прихильно зустрічати інтервенції інших країн в наші внутрішні справи і таким чином ми не можемо надіятися, щоб вони виявляли співпрацю, коли ми намагаємося прямо інтервеніювати у їхні внутрішні справи. Ми не можемо спрямувати нашої зовнішньої політики під кутом трансформацій інших суспільств. В атомну добу нашою першою відповідальністю мусить бути охорона перед війною, у висліді якої може наступити знищення людства. Ми не сміємо ніколи випускати з уваги цієї фундаментальної правди модерного міжнародного життя. Мир між державами з суцільно різними системами є також високою моральною метою". На думку президента Ніксона, „якщо структура миру має перетривати, вона мусить віддзеркалювати вклади і погоджувати аспірації держав. Вона має бути сцементована спільними завданнями співіснування і спільною практикою достосовування. Вона мусить уможливити кожній державі реалізувати своє призначення вільно від загрози війни і вона мусить сприяти соціяльній справедливості та людській гідності. Структура миру, про яку я говорю, уможливить добу співробітництва, в якій всі держави могтимуть застосувати свої сепаратні таланти і засоби для розв'язки проблем, які тяжать над усім людством — проблеми енерґетичних ресурсів і голоду, хворіб і страждань — проблем, які є так давні, як давньою є сама людська історія" — говорив президент Ніксон.

Джордж Міні закликає президента Ніксона відкликати свою поїздку до СССР

Маямі Біч, Флорида. — Джордж Міні, президент Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій, у вівторок, 4-го червня, закликав президента Ніксона відкликати свою заплановану поїздку до Совєтського Союзу, твердячи, що Вотерґейтська справа послабила становище Президента до такої міри, що він не зможе вести успішних переговорів із совєтськими лідерами. Промовляючи на конвенції працівників, які виробляють жіночий одяг, Міні заявив, що хоче, щоб Президент ЗСА переговорював з Леонідом Брежнєвим „тільки з позиції сили", а, на думку Міні, президент Ніксон цієї позиції тепер не займає. Міні сказав, що підтримує вимогу республіканського сенатора Едварда Брука із Массачусетс, який минулого тижня також вимагав, щоб Президент відкликав цю „вершинну конференцію". Джордж Міні також сумнівався, що президент Ніксон під час своїх розмов з Брежнєвим заторкне питання про ситуацію жидів у Совєтському Союзі, та сказав, що не думає, що Президент попросив би дозволу оглянути заклади для божевільних і концентраційні табори, в яких перебуває велике число політичних дисидентів.

Г. Кіссінджер обороняє принцип фінансової допомоги потребуючим

Вашинґтон. — Згідно з заявою державного секретаря ЗСА Генрі Кіссінджера, фінансова допомога ЗСА для держав Близького Сходу, Індокитаю та в інших частинах світу є конечною передумовою не тільки збереження добросусідських взаємин між цими державами і ЗСА, а й збереження миру у світі. Відповідаючи на запити членів Конґресової комісії для справ зовнішньої допомоги на сесії 4 червня, Г. Кіссінджер зокрема обороняв пропозиції Уряду призначити специфічні суми на допомогу Єгиптові, Йорданії, Ізраїлеві та Сирії, а також Південному В'єтнамові.

УККА ІНТЕРВЕНІЮВАТИМЕ В СПРАВІ УКРАЇНСЬКИХ В'ЯЗНІВ ПЕРЕД ПОЇЗДКОЮ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА ДО СССР

Ню Йорк. — У зв'язку із заповідженою поїздкою президента Ричарда Ніксона до СССР 27 червня, Екзекутива УККА вирішила передати американському Урядові спеціяльний меморандум з побажаннями українсько-американської громади, щоб Президент у своїх переговорах з совєтськими лідерами порушив справу ув'язнених українських інтелектуалів, яких совєтський режим запроторив до таборів примусової праці та божевілень. Меморандум буде переданий, як інформує канцелярія УККА, при нагоді всеукраїнської маніфестації у Вашинґтоні 22 червня, якою українська громада відзначить 10-річчя з дня відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові, а також запротестує проти порушування основних прав людини в Україні та безправних арештувань українських патріотів.

В обіжному листі канцелярії УККА до управ Відділів УККА, центральних організацій і установ з 4 червня, подана докладніша інформація про заплановану на 22 червня маніфестацію у Вашинґтоні. Як вже інформовано, у Вашинґтоні місцевий Відділ УККА під головуванням д-ра С. Куриласа полагодив всі потрібні формальності щодо офіційних дозволів на відбуття маніфестації і демонстраційного походу вулицями Вашинґтону. Одночасно Відділи УККА на місцях продовжують заходи, щоб забезпечити якнайчисленнішу участь зі своїх громад у цій маніфестації у Вашинґтоні.

Канцелярія УККА далі інформує, що вже розіслано на адреси Відділів УККА пропам'ятні жетони в ціні по одному долярові. Дохід з розпродажу жетонів буде переданий на спеціяльний Фонд оборони прав людини в Україні, з якого будуть фінансовані акції в обороні українських в'язнів.

Канцелярія УККА одночасно закликає всіх, хто одержав до підпису звернення українських професіоналістів ЗСА в обороні В. Мороза і Л. Плюща повернути ці звернення до канцелярії УККА.

В середу 5 червня відбулося засідання президії Ділового Комітету для влаштування маніфестації у Вашинґтоні. На цьому засіданні узгіднено, щоб, враховуючи побажання з різних місцевостей, вечером 22 червня влаштувати у Вашинґтоні мистецький вечір. У наступному тижні Діловий Комітет подасть до загального відома точну програму запланованої маніфестації.

Балет Вірського на турне в Арґентині

Буенос Айрес (М. Д.). — До Арґентини загостив Український Фолкльорний Балет з Києва під управою Павла Вірського, який вже зробив відповідне турне по деяких її провінціях, а тепер дає 15 виступів в столиці в приміщеннях „Люна Парку", де може поміститися понад 13 тисяч глядачів. Виступи відбуваються під гаслом: Ми з України, вітаємо Вас хлібом і сіллю та просимо налюбуватися красою українського фолкльору та української народної ноші та її танців.

Українська спільнота Буенос Айресу сприймала виступи Балету зовсім пасивно, а молодь розповсюджувала між численною публікою відповідні летючки в українській і еспанській мовах, в яких домагалося звільнення українських інтелектуалістів та діячів культури. В летючці сказано:

ВІТАЄМО УКРАЇНСЬКИЙ БАЛЕТ ПАВЛА ВІРСЬКОГО З КИЄВА!

Українська молодь, народжена поза батьківщиною, вітає Вас, балетмайстра та членів Балету, на вільній арґентинській землі та бажає багато успіхів у Ваших виступах і поширення слави про українське народне мистецтво.

На жаль, любуючись чаром краси українських мелодій, танку та народних одягів, рівночасно, стає перед нашими очима образ поневолення нашої Батьківщини-України, яку доведено до стану колонії в російській імперії, назва якої — СССР.

Для нас була б велика радість, коли б поруч із Вашими успішними виступами, Ви були привезли радісні вісті з України про звільнення з Владимірської тюрми українського історика Валентина Мороза, Святослава Караванського, Вячеслава Чорновола, Івана Світличного, Євгена Сверстюка, Леоніда Плюща, Ігоря Калинця, Ніну Строкатy-Караванську і сотні українських інтелектуалістів-творців і діячів української культури, та сотні тисяч українських політичних в'язнів, яких російський окупант України запроторив у концтабори поза Україною. Вони люблять Україну, як ми з Вами — членами Балету.

Ми віримо, що народний гнів проти поневолення вибухне вулканічною силою і розвалить російську імперію — тюрму народів, на попелі якої постануть вільні держави, а серед них вільна Україна.

Хай живе вільна Україна!

Летючку підписали: Комітет Оборони Валентина Мороза та Українська молодь в Арґентині.

Подібні летючки випустила також жидівська група, яка також домагалася свободи дії для всіх громадян жидівського походження, а головно на вільний виїзд їх до Палестини.

Замітним є факт, що деяка частина танцюристів з Балету Вірського відвідала пам'ятник Шевченкові в Буенос Айресі та поробила з нього відповідні світлини. Їх зустріч з українцями Буенос Айресу не була заборонена, але відбувалася завжди гуртово та під контролею їхніх провідників, які нерадо дозволяли віддалюватися з тієї дільниці, де відбувалися виступи Балету.

Управа СУЖА відбула наради

Ню Йорк. — В середу 5-го червня тут відбулося чергове засідання управи Спілки Українських Журналістів Америки, на якому обмірковано та вирішено справу конкурсу на статті на економічні теми, у співпраці з Товариством Українських Кооператив. Цю проблему зреферував, подаючи одночасно плян такого конкурсу, член Спілки і активний кооперативний діяч Маріян Коць. Товариство Українських Кооператив фінансуватиме того роду конкурс. Як відомо, СУЖА влаштовує кожнорічно конкурси на найкращі статті в українських часописах і має в пляні влаштувати конкурс на найкращі статті на українські теми англійською мовою. Нарадами проводив голова Іван Кедрин-Рудницький.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Satu'day & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтська облуда

Коли у зв'язку з новою війною між Ізраїлем і Єгиптом та Сирією в жовтні минулого року арабські держави рішилися використати нафту як зброю проти всіх прихильників і союзників Ізраїля та проголосили ембарґо на експорт нафти до ряду західніх держав в Европі, ЗСА і Японії, совєтський уряд публічно висловив підтримку такій акції. У совєтській пресі та у різних заявах совєтські чинники позитивно оцінили такий крок арабських держав, мовляв, треба повчити „агресорів" і „імперіялістів" і з допомогою економічних санкцій приневолити їх до капітуляції.

Наслідки такого почину арабських держав з повною підтримкою Москви — відомі. Західні держави пережили важку енергетичну кризу, яка привела до захитання західнього союзу і до напруження у взаєминах між Західньою Европою та ЗСА. Очевидно, все це в дальшому позначилось на політиці західніх держав, в тому й ЗСА, щодо арабських держав.

Але, однак, Москва, підтримуючи всіми силами арабське нафтове ембарґо, в той сам час преспокійно збільшила експорт нафти і нафтових продуктів до цих европейських країн, які найбільше були загрожені цим ембарґом. Це в першій мірі стосується Голляндії, проти якої нафтове ембарґо арабів продовжується по сьогодні, а яка ввесь час одержує совєтську нафту.

Докладніше про це стало відомо з хвилиною опублікування статистичних даних про совєтську зовнішню торгівлю. Як виявляється, Совєтський Союз найбільше скористав з арабського ембарґо, бо збільшив свої зиски в 1973 році аж на 44 відсотки порівняно з 1972 роком, в чому заважило збільшення цін на нафту і, очевидно, збільшення експорту нафти. Іншими словами, Москва розіграла гру на дві руки одночасно, підтримуючи, з одного боку, арабів, а з другого, — противників арабів, постачаючи їх нафтою, з допомогою якої араби надіялися зламати спротив прихильників Ізраїля. Понад один більйон долярів заробила Москва додатково в 1973 році, зручно жируючи на арабсько - ізраїльському конфлікті.

У такому світлі цілі совєтської зовнішньої політики, співіснування" та „співробітництво", мовляв, і єдне і друге є „взаємовигідне" для соціялістичного і капіталістичного бльоків — стають цілком ясні і виразні. Совєтські статистичні дані повинні добре засвоїти собі політичні діячі Заходу і політичні діячі арабських держав, які стільки надій покладають сьогодні на Москву.

Зайве дублювання

Минулого місяця у Вінніпезі видано політичну карту України, призначену в першій мірі для українських рідних шкіл і державних шкіл, де викладається українська мова. Як відомо, ще в 1972 році фізичну карту України з позначенням політичних кордонів Української ССР і етнографічних кордонів поселення українців, видав Український Соціологічний Інститут. Політичні карти України в границях сучасної УССР у міжчасі публіковано також і при інших нагодах.

Найновіша карта під технічним оглядом дбайливо видана і дає задовільний перегляд поділу території України в межах УССР на області з позначенням залізничних і шосейних доріг та важливіших міст, річок, озер тощо. Очевидно, фахову оцінку того роду публікацій треба залишити знавцям. Все таки, у зв'язку з появою цієї політичної карти України, як і з появою аналогічних карт, насувається ряд заввг, що мають засадніше значення престижевого і педагогічного порядку.

Перш усього, не можна забувати про це, що кордони нинішньої Української ССР далеко не покриваються з етнографічними кордонами України. Це стосується, з одного боку, західніх українських окраїнних земель (Лемківщина, Холмщина, Підляшшя), а з другого — земель на північному сході і сході України, зокрема південних районів Воронізької та Курської областей, Донбасу, Кубанського краю. Найновіше видання України дає глядачеві проєкцію України в кордонах УССР. Неефектовне використання кольорів для виразного відзначення етнографічних кордонів України утруднює орієнтацію глядача і ніяк не рівноважить аж надто надмірної наглядности кордонів УССР, які фактично мають адміністративний характер з точки зору цілого СССР. Вінніпезьке видання карти України користується написом „Україна" на відзначення України в кордонах УССР, що є політичною помилкою. Такою ж політичною і педагогічною помилкою є подавати дані про територію УССР, ні словом не згадуючи про величину території, заселеної українцями. Це саме стосується населення УССР і числа українців на всій етнографічній території. Додатковим недоліком є це, що Україна в адміністративних кордонах УССР є вміщена на карті Европи без відзначення етнографічних кордонів.

З другого боку, етнографічні кордони України на карті є так відзначені, що напевно ніякий учень не зможе в них зорієнтуватися, а, не маючи ніяких інших даних, зафіксує у своїй пам'яті чіткі кордони Української ССР. Враховуючи це все, доводиться ствердити, що публікація того роду політичних карт України минається з ціллю. До того, ми витрачаємо чималі фонди на видання карт України таких, які, як відомо, поширюють картографічні видавництва УССР.

Військовий уряд у Чіле погодився на виїзд політичних противників

Сантіяго, Чіле. — Військовий уряд Чіле погодився, щоб 72-ох колишніх службовців в уряді марксиста Сальвадора Альєнде, які протягом останніх 9 місяців перебували в азилю в мехіканській амбасаді, виїхали до Мехіко Ситі. В заміну за цей дозвіл, мехіканський уряд обіцяв відновити вповні дипломатичні та торговельні зв'язки з Чіле. 72 колишні співпрацівники Альєнде вже в понеділок, 3-го червня, прибули до Мехіко Ситі. Разом з ними прилетів мехіканський міністер закордонних справ Емілійо Рабаса, який протягом кількох минулих тижнів вів переговори в цій справі з речниками чілійського уряду. Після державного перевороту, який повалив владу Альєнде, мехіканська амбасада в Сантіяго відкрила свої двері для всіх, хто бажав одержати політичний азиль. Завдяки мехіканській амбасаді, від 11-го вересня 1973-го року, тобто від державного перевороту, з Чіле виїхало 1,000 чілійців, бразилійців та громадян інших південноамериканських держав.

В. Боровський

ПАНУВАННЯ ЧИ СЛУЖЕННЯ?

(2)

Із цього ми бачимо, що ані колишні, ані теперішні деспотії себе не виправдали. Кращою запорукою нормального розвитку людства є правдива демократія (народовластя), але й вона без підпорядкування себе Божественному авторитетові і законам, сходить на небезпечні манівці. Демократичні свободи використовують для себе всякі темні й підступні елементи. Це є причиною, що Біблія нам багато говорить про Царство Боже, яке в нашому випадку в першу чергу є пануванням Бога в серці та розумі людини.

Вже у Другій книзі Мойсея сказано: „І Господь запанує на віки віків!" (2 Мойс. 15:18) А в іншому місці говориться: „Бо Господь, Бог наш — Він Бог богів і Пан панів, Бог великий, сильний та страшний, що не подивиться на обличчя, і підкупу не візьме". (5 Мойс. 10:17) До часів царя Саула, жиди признавали своїм найвищим Володарем Бога. Та коли перед смертю пророка-судді Самуїла, жиди побачили, що сини його не вдалися у свого батька і провадили непристойне життя, вони почали просити, щоб Самуїл по собі настановив в жидівському народі монархію, на взірець дооколишніх монархій, цебто настановив над ними царя.

Ані Бог, ані Самуїл цього не одобрювали. Бог навіть сказав до Самуїла: „Бо не тобою вони (жиди) погордували, але Мною, щоб Я не царював над ними". (1 Самуїла 8:7). А до жидів Бог промовив: „Ви сказали Мені: Ні — нехай над нами царює цар! А цар ваш — Господь Бог ваш". (1 Сам. 12:12) Бог уволив волю жидів, хоч попередив їх про ті наслідки, які принесе зі собою монархія, і Самуїл настановив над жидами першого царя Саула. Т. Шевченко знав про історію цієї події. У своєму вірші „Пророк" він про неї висловився так:

„І замість кроткого пророка
Царя Вам повелів ізбрать!"

Один визначний сучасний жидівський богослов одного разу сказав таке: „Не наші жидівські царі, а наші пророки були і є окрасою історії нашого народу!" Монархії себе через своє самодержавство не виправдали. Про згаданий епізод, як замінено панування Бога в жидів людиною, не раз згадують українські письменники під совєтами. але вони твердять, що вони про це вичитали у якомусь „Катехизмі".

У Царстві Божому, в першу чергу, розходиться про те, щоб людство було якнайґрунтовніше просвічене Словом Божим, тобто знанням і розумінням Бога, Його законів і волі. Незнання цього є у великій мірі причиною всіх катаклізмів в житті людства і народів. Тому Біблія говорить нам, що настане такий час у дальшому розвитку людства, коли: „Земля так повна буде розумінням Бога, як водою море". (Ісаї 11:9) „Ні, ось який завіт учиню я в той час з домом Ізраїлевим, говорить Господь: вложу закон мій у внутро їм, і напишу його на серці їх, і буду Богом Їхнім, а вони будуть людьми Моїми. Потім уже не будуть навчати одно одного, чи брат брата й казати: Пізнайте Господа; самі бо знатимуть Мене від найменшого до найбільшого, говорить Господь, бо Я прощу провини їх і не згадуватиму вже гріхів їх". (Єремії 31:33-34)

Бог вірить у людину і в потребу її поступу та ґрунтовної її освіти та усвідомлення свого великого покликання, яке приходить через ґрунтовне знання і розуміння Бога та примирення людини з Ним. Бог не хоче бачити людину сліпим рабом, невільником і звичайним роботом. Людина має звільнитися з рабства гріховного й людського. Про покликання людини Богом до волі, ми наводимо тут з Біблії тільки кілька оцих місць: Пророк Ісаїя про місію Месії висказується так: „Господь помазав Мене на те. . ., щоб вістити невольникам визвіл на волю, а ув'язненим — відчинення темниці. . ." (Іс. 61:1) Апостол Павло пише: „Господь же Дух; де ж Господень Дух, там воля". (2 Кор. 3:17) „Стійте ж оце у волі, для якої Христос нас визволив, і під ярмо неволі знову не піддавайтесь!" (Гал. 5:1) „Бо ви, брати, покликані на волю, — тільки, щоб ваша воля не стала причиною догоджати тілу, але щоб любов'ю служити один одному". (Гал. 5:13)

Людина покликана до волі, до дитинства Божого; до того, щоб вона уподібнювалася до свого Творця - Батька, взірцем Якого є наш Спаситель Ісус Христос. Про покликання людини, як дитини Божої, є сказано: „А ви станете Мені царством священиків і народом святим". (2 Мойс. 19:6), а в апостола Петра про це говориться: „Ви ж — рід вибраний, священство царське, нарід святий, люди Божої власности, щоб звіщати чесноти Того, Хто покликав вас із темряви до дивного Свого світла". (1 Петра 2:9)

Бог хоче піднесення людини на найвищі щаблі життя: духовного та всякого розвитку, а не її пониження й упідлення. Це Господь показав на прикладі Свого Сина, Який взяв на себе кару за людські гріхи і переступи та став через те не тільки нашим Спасителем, але й Учителем і Володарем. У пророка Даниїла про Ісуса читаємо: „І Йому (Ісусові) було дане панування й слава та Царство, і всі народи, племена та язики будуть служити Йому. Панування Його — панування вічне, яке не спиниться, а Царство Його не буде зруйноване". (Дан. 7:14) Повне звершення Царства Божого настане: „Коли Він (Христос) передасть Царство Богові Отцеві, коли

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р Тарас К. Церкевич

ДОПУЩЕННЯ ДО ШПИТАЛЮ ПСИХІЧНО ХВОРИХ

Якщо людина у нашому суспільстві не поводиться згідно з прийнятим кодексом поведінки, то суспільство старається позбутися цієї людини у цей спосіб, що її відсилається до в'язниці або до шпиталю психічно хворих. У цій статті я постараюся дати читачам усі потрібні інформації щодо процедури замкнення або ув'язнення людини в шпиталі для психічно хворих.

Існують три можливі дороги, щоб дістатися до такого шпиталю: добровільне допущення, непередбачене нагле віддання і юридичне замкнення. На випадок добровільного допущення певна особа сама звертається до шпиталю і просить дирекцію, щоб її дозволено перебути там певний час. Люди, що добровільно зголошуються туди, звичайно, відчувають, що вони не можуть довше перебувати у такому психічному напруженні, в якому вони перебували дотепер. У деяких випадках люди зголошуються до шпиталю за порадою приятелів або свого лікаря. Якщо людина малолітня, тоді її батьки або опікуни мусять виконати „добровільне допущення". Якщо люди йдуть до шпиталю на добровільній базі, то вони можуть також добровільно звідтіля відійти, перебувши там певний мінімальний окерк часу, якщо, в міжчасі, судова влада не замкнула особи на довший час.

Непередбачене нагле віддання до шпиталю, це спеціяльний рід допущення туди пацієнта. У цьому випадку людина шукає швидкої допомоги, щоб позбутися стану напруження, який міг би заіснувати через надмірне вживання медикаментів, намагання поповнити самогубство або інше. Тут не важливе, чи особа сама прибуде до шпиталю. В дійсності, дуже часто сама особа туди не може прибути. Тому то приятель або один з членів родини тієї особи може бути тим, хто запровадить особу до шпиталя психічно хворих, у наглій непередбаченій потребі. Функція відділу наглої потреби звичайно зводиться до безпосередньої допомоги для хворої особи, щоб запобігти дальшому ушкодженні або несенні шкоди іншим людям. Якщо сама особа не рішиться або її до цього не примусить юридична система, щоб там залишитися, то таку людину, звичайно, звільняє психіятрична аґенція наглої потреби, якщо напруження особи зникло або може бути контрольоване.

Судові закони про ув'язнення в шпиталі різняться від себе залежно від стейту, в якому людина перебуває. Загально є два роди ув'язнення: кримінальне і некримінальне. У кримінальному ув'язненні дану особу судять у суді за кримінальний вчинок і постановою суду призначують і віддають до шпиталю. У багатьох стейтах така особа не може вийти звідтіля без згоди суду або правління шпиталю. У некримінальному ув'язненні члени родини можуть бути того переконання, що особу треба віддати під опіку шпиталю психічно хворих, якщо сама особа туди йти не хоче. В цьому випадку вимагається лікарської опінії, яку лікар дає після переведення відповідних випробувань особи. Якщо лікар признає, що ця особа „небезпечна для оточення", „небезпечна для себе" або „потребує лікування" або „терпить від психічної недуги" (це леґальні терміни), тоді вноситься прохання до суду у справі переслухання. Якщо опінія суду сходиться з опініями лікаря і родини, тоді вже поліція відправляє особу до шпиталю психічно хворих.

Час перебування людини у шпиталі психічно хворих залежить від законів поодиноких стейтів. У деяких стейтах людина може залишитися в недобровільному шпитальному ув'язненні не більше одного тижня. Після того ув'язнена особа рішає сама, як довго, вона або він, там хоче залишитися. У деяких шпиталях ув'язнена особа залишається так довго, аж поки саме правління шпиталю вирішить її звідтіля звільнити. У деяких стейтах, якщо лікар в шпиталі визнає, що людина не „тямуща щось робити", то ця особа тратить деякі горожанські привілеї, як: право голосування при виборах, право на одруження або розвід, право на їзду автом і т.д. Якщо ув'язнена особа почуває що її ув'язнено в шпиталі без жадної дійсної причини, то вона має право зарядити ревізію постанови суду щодо беззаконности ув'язнення.

Колись шпиталі для психічно хворих уважались за „дім варіятів. . . комору люнатиків. . . або безодню гадюк. . ." Деколи такого роду шпиталь уважалося за певний тип „добровільного" відокремлення для людей, яких суспільство не хотіло толерувати, хоча вони не поповнили злочину, щоб за це можна було їх посадити до в'язниці. Через це, психічно хворого пацієнта ігноровано, мальтретовано і переслідувано.

Останньо, дуже багато чим раз більше випрацьовується закон й впроваджується нові, щодо леґальних прав психічно хворих. Ці права різняться поміж собою у залежності від даного стейту, але остання постанова Федерального Суду за головування судді Франка М. Джансона, у справі Вайта проти Стикні, в якій були замішані два шпиталі у стейті Алябама, докладно окреслює багато прав для психічно хворих людей, включно з такими: лікування, приватне життя, відвідування, фізичні вправи і релігійне життя. Багато американських організацій, як наприклад: American Association for the Abolition of Involuntary Mental Hospitalization (AAAI-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Михайло Сосновський *ДМИТРО ДОНЦОВ.* Політичний портрет. З історії розвитку ідеології українського націоналізму. Наукове Товариство ім. Шевченка. Бібліотека Українознавства. Том 33. Ню Йорк, Торонто, 1974, ст. 419.

Про Д. Донцова досі написано багато, прихильного й ворожого, але не було ще праці, яка, як автор пише в передмові, охоплювала б „в основному ввесь період його діяльности та всю його політичну творчість". Такої праці конче було треба, бо аж тепер читач може побачити, яка була ідеологія цього визначного політичного теоретика у різних етапах його діяльности.

Ці етапи визначені такими головними творами: „Школа, а релігія", „Модерне москвофільство", „Сучасне політичне положення нації і наші завдання" — перший період перед Першою світовою війною, „Підстави нашої політики" (1921), „Націоналізм" (1926), — перший твір уважає М. Сосновський за „межовий" твір між двома етапами', а другий — за „засадничий твір для 20-ох і 30-ох років". „Дух нашої давнини" (1944), на думку автора містить погляди Донцова „з останнього повісниківського періоду", а „За яку революцію" (1957) та „Незримі скрижалі „Кобзаря" (1961) — це навчання Донцова після Другої світової війни.

М. Сосновський опрацьовував цей багатющий матеріял згідно з хронологією та тематикою матеріялу. „Багатющий матеріял" тому, бо автор використав крім вище згаданих праць Донцова ще сотні його статтей та десятки брошур, які Донцов написав, починаючи з 1905 р. і кінчаючи 1971 р. Автор використав і багату літературу про Донцова (ст. 385-397).

Д-р М. Сосновський почав писати цю працю у 1968 р., і вона мала появитися, як пише Б. Кравців, за „життя померлого в березні 1973 року д-ра Д. Донцова. Писав цю монографію автор з увагою на живого ще Д. Донцова, який знав і про її задум, і про її писання, і про її друк". На щастя, книжка появилася аж після смерти Донцова, який не мусів усвідомлювати собі, які ідеологічні зміни він переходив, починаючи марксизмом і кінчаючи містикою, за допомогою якої розв'язував проблему боротьби за українську національну державність після Другої світової війни.

Не можна в короткій згадці точніше поінформувати, який цікавий зміст праці М. Сосновського. Вона має дві частини: „Дмитро Донцов у суспільно - політичному житті України" (17-200) і „Концепція української політики та ідеологія „чинного націоналізму" Дмитра Донцова" (203-383).

У першій частині діяльність Донцова подана у зв'язку з його життям, друга частина в більшості присвячена Донцовському „чинному націоналізмові" та містиці, до якої дійшов був автор „Націоналізму' після Другої світової війни.

Маючи перед собою аналізу всіх важливіших творів Донцова, легко кожному його критикувати, чи навіть недоцінювати. Та на діяльність автора „Націоналізму" треба дивитися історично. Автор наводить на 15 сторінці слова російського політика П. Мілюкова, який перед Першою світовою війною перестерігав царський уряд у зв'язку з виступом студента Д. Донцова за самостійну Україну. Мілюков казав: „Я скажу вам: бійтеся його! Якщо ви будете продовжувати вашу політику, Донцови будуть числитися не одиницями, і не десятками, а сотнями, тисячами, мільйонами". Це казав визначний російський політик царської Росії тоді, коли Д. Донцов не був ще націоналістом. Боялися Д. Донцова - націоналіста і провідники - вожді комуністичної Росії, бо писання його мали вплив і на ту Україну, що була під російською окупацією.

Москва правильно оцінила діяльність Д. Донцова, який „уже в студентські роки прийшов до висновку, що немає ніяких передумов для спільного шляху українського й російського народів, і що російський народ завжди буде намагатися втримати Україну в залежності від себе. Майбутнє України й українського народу буде вирішуватися не в співпраці з Росією, а в боротьбі з нею" (74). Найновіші роки свідчать про те, що правда цієї Донцівської тези не послаблена й досі.

Донцов виступив проти москвофільства, що було перед Першою світовою війною в Україні. Симон Петлюра писав йому тоді: „Ви хутко станете найбільш популярною людиною на цілу Русь - Україну, мимо того, що Єфремов має намір цілком Вас знищити, а Левко (Юркевич - соціяліст — Л. Л.) в „Дзвоні" збештати" (95).

Та найважливіше в діяльності Донцова те, що він „розвинув на українському ґрунті ідеологію т. зв. інтеґрального націоналізму, відкидаючи демократію, концепцію народоправства і пропонуючи на це місце антидемократичну систему політичного і соціяльного ієрархізму на чолі з „правлячою клясою" як єдиного і виключного виразника національної волі. Міхновський вважав „народ" за рушійний чинник історичних процесів. Донцов твердив, що „ніколи", що такою рушійною силою є „ініціятивна меншість", якій „нарід" мусить підпорядкуватися'.

Про Донцова писали противники і визнавці його ідеології. Юрій Шевельов (Шерех), критикуючи творчість Донцова у 1949 р., признав,

(Закінчення на стор. 4-ій)

Любов Коленська

У НАС ІНАКШЕ...

... — У нас інакше пахнула земля, інакший був аромат яблук, у нас... хіба оте все можна порівнювати до тутешнього, американського? — Це проголошує старший статечний добродій, і голос його переходить у патос. Усі присутні при столі притакують і розсмаковують минуле. Тільки їх двоє, — молодий хлопець і дівчина, насторожено мовчать; на їхньому обличчі важко схопити будь-яке враження. Думаю, що вони найрадше відімкнули б двері й вийшли, але це гостина, і їм за всілякими правилами етики, доведеться таки підождати, аж стануть розходитися інші.

— А пригадуєте — каже огрядних розмірів молодиця, колись, ще дома, курчата смажені в булці і свіжа салатка з городу, й полуниці, чи може бути щось краще — від насолоди її обличчя рожевіє, а її чоловік, ледь посміхаючись, дивиться у вікно, він видимо погоджується, але його розбирає на сон і він поволі байдужіє.

І знову хтось інший: — У нас . . .

— Але... — перериваю я. І тоді очі всіх напружено на мені: старших і тих двоє молодих. — Я рішучо погоджуюся, з цим, що ви сказали, але навіщо завжди наново підкреслювати, те при молодих, не стверджуючи позитивних фактів, з якими ми зустрічаємося в Америці. Хіба тут усе зле, а там було усе добре? Я думаю, що нарешті конечно встановити рівновагу й тоді зустрінемося з повним довір'ям у молоді. Наші намагання бачити речі об'єктивно тільки наближать їх до нас.

На мене здивовано дивляться старші, а в молодих на обличчі слідно деяке відпруження. Але вони не включаються у розмову, надто уже часто про це чують.

Усе ж розмова не закінчена. — Хай буде, ми могли б з вами погодитись. Але чого можуть хотіти від нас ті, в яких неохайний одяг, довгими, невмиваними пасмами волосся, нечемна поведінка, хіба нам з ними треба рахуватись? — і жінка кидає гейби дискретним поглядом на молодих людей, але розчаровано вмовкає, бо якраз у цих двійко — коротко пострижене волосся.

І тут вже молодий хлопець не мовчить: — Чому ви якраз поглянули на нас? Річ у цьому, що я якраз у дечому інший. Але хіба всі молоді такі як ви сказали і це аж таке диво, що треба видвигати його на форумі гостини? А от, після мене, ваша зачіска вам не підходить, але яке мені до цього діло? — він гарячиться, його зачіпили... його голос помітно загострюється. Завважую, як його сусідка торкається його ліктя, щоб встерегти, щоб бува не розпалився надто. Жінка, яка говорила про молодих багровіє.

Різка тиша. Я чекаю.

І тоді дівчина: — Чому завжди в наш бік самі заввaги. Її очі набіраються темені. — Вона бере зі стола яблуко і їсть, либонь, щоб не прохопитись із чимось надто шорстким.

На це й огрядна дама (ця що так захоплювалася смаком давніх курчат): — Хіба вам не стидно так без поваги озиватися до старших? У нас до бабуні . . .

— Ласкава пані, раз, що ви ще не бабуня, а друге, що це з мого боку жадне нехтування. Із вашої сторони був виклик і тому прийшли мої слова. Але хіба тільки ми на світі? Чого нас усе чіплятися і придивляти ся якби в мікроскопі шкідливим бацилям. Та хай буде, виговоріться, випитайте про все у нас, але тут, при столі. Коли ж ні! Ви вийдете звідсіля і одна „тьотя" — другій переказуватиме: „Знаєш, в отакому то місті і під таким то числом живуть молоді „невігласи": у них одяг пожальсь Господи, безустанна музика з їхньої кімнати прориває мені нерви, й поведінка... Я не можу сказати, про кого я вам говорю, хай це буде тільки поміж нами... — І тут іде детальний опис особи, що вже й імени не треба казати, й полетить „селом" поговірка, „нитка на нитці не залишається".

Усі мовкнуть, тоді дівчина говорить далі: — Я думаю, що колись й у вас було хотіння бути іншими, можливо, в іншій формі. Але й квіти, і ті — одні люблять сонце, другі — тінь. Жадні з них однаково не цвітуть, не однакової барви... А ви конечно за реґіментацію...

Огрядна молодиця супиться, помітно ображується, буряковіє.

Питаю: — Може вам води? Ще трохи й мені попадеться за мої слова...

Вона нічого не відповідає, тільки зовсім повертається від мене. Признаю, що моє питання не було надто ввічливе.

Тоді, коли найменше можна було сподіватися слів, говорить мати молодої дівчини: — Я в тебе на бюрку завважила книжку Гемінґвея: „Чоловік і море".

— І як вона тобі, прочитала всю?

— Прочитала, вона дуже цікава, хоча у ній майже жадного немає сюжету, хіба думки і рефлексії. Мені вона подобалась.

— А мені якраз ні, замонотонна.

І її мати розгубившись, скваплива: — Твоя правда, хіба що поодинокі сцени моря, можливо я неуважливо читала і певно вона не така, як мені здавалось.

На обличчі в молодої дівчини недовіра: — Ти напевно тепер так думаєш, чи тому, що... — Її черти лагідніють і вона дивиться на матір, якби вибачливо, хоча не вірить.

І думаю: „Як часто тепер батьки, не знаючи добре деяких фактів із життя молодих, чи їх зацікавлень, запопадливо стараються приподобатись їм, щоб бува, не втратити авторитету й щоб не витворилась прогалина поміж ними й молодими. А хіба вона тоді якраз якнайрізкіше не витворюється? В короткому часі сьогодні в гостині пройшли дві екстреми, одна надто консервативна, друга залякано бореться в перечуленій боязні, щоб не втратити дитини. Де ж тут рівновага і здоровий розсудок?"

І раптом знову в тишу падуть слова молодої дівчини: — Пройшов вже новий закон

(Закінчення на стор. 4-ій)

ДОПУЩЕННЯ ДО ШПИТАЛЮ ПСИХІЧНО ХВОРИХ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

MN) роблять великий натиск на впровадження драстичних реформ у такого роду шпиталях.

Усе ж ще треба довго працювати, щоб скрізь впровадити ці реформи в життя. Одначе, особи, що заміряють віддатися під лікарську опіку шпиталю для психічно хворих — зрозуміло, як останній крок рятунку — не потребують боятися, що вони терпітимуть від драстичних і тяжких умовин. На жаль, шпиталі з різного роду недоладками ще існують у Східній і Центральній Европі.

ПАНУВАННЯ ЧИ СЛУЖЕННЯ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Він знищить усяке правління і всяку владу та силу. Мусить бо Він царювати, аж поки не покладе всіх ворогів під ноги Його (Бога)". (1 Кор. 15:24)

Бог не хоче людину та людство бачити, як „бидло, юрбу, чи табун напівінтелектуальних істот", — Він хоче, щоб усі стали аристократами духа, цебто відродилися у Христі, народилися духовно звиш, і стали новими людьми й істотами. Сам Бог є автором свободи. Автором рабства і поневолення людини є диявол — батько брехні і його слуги, які діють, вживаючи всяку неправду й ошуканство, вдаючи зі себе ангелів світла, щоб дійти до цієї, своєї влади. Всі людські суспільні устрої дотепер виявилися недосконалими. Спосіб їхньої побудови був помилковим. Бог хоче, щоб усі ми, зверху - донизу, служили одні другим і так дивилися на призначення нашого життя та становищ у суспільстві. Розв'язку цієї проблеми Христос подає у цій Своїй науці, де Він каже: „Ви знаєте, що князі народів панують над ними, а вельможі їх тиснуть. Не так буде між нами, але хто великим із вас хоче бути, — хай буде слугою він нам. А хто з вас бажає бути першим, — нехай буде він вам за раба. Так само й Син Людський прийшов не на те, щоб служити Йому, а щоб послужити, і душу Свою дати на викуп за багатьох!" (Матв. 20: 25-28) А далі Він говорить: „А ви вчителями не звіться, — бо один вам Учитель — Христос, а ви всі брати. І не називайте нікого отцем на землі, — бо один вам Отець, що на небі. І не звіться наставниками, — бо один вам Наставник, — Христос. Хто між вами найбільший, хай слугою вам буде! Хто бо підноситься, — буде пониженний, хто ж понижується, той піднесеться". (Матв. 23:8-12)

У повищих словах Христа викладено принципи Царства Божого, якими мають керуватися люди у виконуванні своїх наставничих життьових обов'язків. Правда, це тільки можуть так поступати люди, які знають Бога. Роблячи це, вони не повинні панувати над іншими, а служити іншим. А цього розуміння саме бракує різним людським державним системам та їхнім слугам, особливо тим, що не тільки не признають Бога і Його найвищого авторитету, але ще й поборюють Його. Вони самі пробують себе видавати за божків, творити різні культи особи та посмертних кумирів, як це сталося з мумією Леніна.

Апостол Іван про Ісуса Христа, як Володаря людського роду, пише: „А Він (Ісус) Свідок вірний, Первенець з мертвих і Владика земних царів". Йому, що нас полюбив і кров'ю Своєю обмив нас від гріхів, що вчинив нас „царями, священиками Богові" й Отцеві Своєму, — Тому слава та сила на вічні віки! Амінь! (Об'яв. 1:5-6)

З цього бачимо, що тільки Царство Боже, цебто володіння Бога — вічне. Всі тиранії і деспотії, це явища ненормальні, тимчасові і проминаючі. Тільки з цього погляду ми повинні дивитися на історію людства та події у ній. Розумною життьовою поставою тут є: стояти вірно по стороні Бога, Його закону та волі, признавши в своєму житті тільки Ісуса своїм єдиним Володарем і найвищим авторитетом. До нього належить минувшина, сучасність і майбутність, цебто вічність. Раніше, чи пізніше людство буде змушене зрозуміти, що його щастя, добробут і будучність є тільки в Бозі.

Людина не повинна панувати над людиною, ані поневолювати одна одну. Людина людині повинна бути братом і сестрою. Допомагати одна одній у любові, що вміє служити, цінючи, шануючи якнайглибше одна одну. Ми всі є членами однієї великої Божої родини, і це при всіх наших расових, національних, чи релігійних різницях. — Можна тільки тішитися тим, що й під большевицькою деспотією є люди, які це розуміють і мають відвагу в свій, може і дивний спосіб, про це говорити, розповсюджуючи своє глибше розуміння життя і його законів між своїм народом та оточенням. — Світ, людство, народи і людина потребують не володарів, а слуг, які служать їм у дусі любови і самопожертви.

Ми закінчимо це розважання думками з останніх сторінок книжки О. Бердника, де закликається: „Чуєте, друзі! Ідіть у життя і творіть нові заповіді — не заповіді судді, а заповіді любови!.. Виходьте з учорашнього світу рабства й покори... Ходімо в царство Свободи, де смерти вже не буде! Від нині шлях ваш туди, де немає ворожнечі й проклять! Залиште темряві — темряву, а ви — Сини Світла — ідіть у країну знання й любови!.. Ви — люди! Повертайтеся до друзів своїх! Там тяжко, там смерть і страждання... Виводьте полонений розум у світ Свободи!.. Туди..., де роботи прагнуть стати людьми, де роз'єднані світи простягають руки один одному крізь безодні віків і просторів, де сходить благословенна зірниця любови над звученою Землею!.. Вийте в скелю Часу! Вона впаде!" (Ст. 373 - 375)

СССР НЕ КУПУВАТИМЕ ЗБІЖЖА В ЦЬОМУ РОЦІ

Американські торговельні експерти вважають, що в цьому році СССР не купуватиме американської пшениці, як це було в минулих роках. Покищо невідомо, які будуть цьогорічні жнива в СССР, але зла погода, яка вже довший час переважає у сільськогосподарських районах СССР, може неґативно вплинути на збір зерна, що у свою чергу може приневолити Москву купити додаткове зерно за кордоном.

Успішне закінчення турне Ганни Колесник в Гартфорді

Гартфорд, Конн. (О. Т.) Неділя 5 травня б. р., була для Гартфорду, як і для стейту Конектикат, приємним днем не тільки тому, що це був гарний, соняшний, весняний день, але тому, що сюди завітала гостя з України — Ганна Колесник, солістка Київського Оперного Театру.

Концерт відбувся в авдиторії Савт Кетолік гайскул, що дуже надається на такого роду імпрези. Організатором концерту був місцевий Відділ УККА. Люди з околиць прибули до Гартфорду вже о год. 3-ій, щоб закупити квитки, хоч концерт почався о год. 4:15.

Концерт Ганни Колесник складався з двох частин, а саме: перша частина включала клясичну музику, переважно мелодії з різних опер, а в другій частині народні пісні.

Свій концерт розпочала Ганна Колесник піснею О. Страделла „Пієта Сіґноре", відтак слідувала пісня Азучені з 2-го акту опери „Трубадур" Дж. Верді і пісня Г. Ф. Генделя „Омбра Май Фу". Речитативом і арією Насті з 2-гої дії опери „Тарас Бульба" М. Лисенка, Ганна Колесник зробила велику приємність слухачам. Дуже добре виконала Ганна Колесник пісню Баха — Гуно „Аве Марія". Піснею Одарки з 2-гої дії опери „Запорожець за Дунаєм" С. Гулака — Артемовського та речитативом і арією Варвари з 1-ої дії опери „Богдан Хмельницький" К. Данькевича закінчила Ганна Колесник першу частину концерту.

Після короткої перерви Ганна Колесник почала другу частину концерту піснею „Реве та стогне Дніпр широкий" музика народна, слова Т. Шевченка. Слідували пісні „Чого мені тяжко" і „Утоптала стежечку" муз. М. Лисенка, слова Т. Шевченка, „Не питай" муз. Л. Ревуцького, слова Б. Липкого, „Черевички" обрібка О. Чишка, слова народні, виконані з легкістю і вмілістю. Пісня „Жита, жита" А. Гнатишина, слова О. Олеся у виконанні та інтерпретації Ганни Колесник зробила на слухачів велике враження. Солістка виконала ще пісню „Києве мій" муз. І. Шамо, слова Д. Луценка, народну пісню „Чом, чом не прийшов" обрібка О. Чишка, „Думу про Нечая" муз. Д. Січинського, слова народні, „Два кольори" муз. О. Білаша, слова Д. Павличка. Кульмінаційною точкою концерту однак можна без сумніву назвати виконання пісні „Виростеш ти сину" муз. П. Майбороди слова В. Симоненка. Буря оплесків, що сколихнула авдиторію, була найкращою нагородою за концерт і доказом, що пісні у виконанні Ганни Колесник проникли в серця всіх присутніх, які були одушевлені її співом. Оплескам не було кінця, коли голова місцевого Відділу УККА, д-р О. Теслюк, в супроводі учениці Вечірньої Школи Українознавства, Христі Пришляк і Марти Якимів, вручив Ганні Колесник квіти від Відділу УККА, що репрезентував Гартфордську громаду. Крім подяки Ганні Колесник, голова подякував також Володимирові Ратушному за вмілий акомпаньямент і представив присутнім Володимира Колесника, що був фактичним мистецьким керівником концерту. Присутні винагородили В. Колесника рясними оплесками. Після того Ганна Колесник виконала ще декілька пісень, як наддатків до програми.

Після концертової частини в Українському Народному Домі відбулась зустріч — вечірка з нашими дорогими гостями з України.

Голова Відділу УККА відкриваючи зустріч — вечірку привітав виконавців концертової частини, а передовсім солістку Ганну Колесник, всіх присутніх, гостей з околиці та попросив о. прелата Монастирського провести молитву.

Господарем вечірки був інж. О. Пришляк, який після представлення головою Відділу УККА, вів вміло програму вечора. Під час перекуски промовляли представники громад і організацій: д-р М. Снігурович від Відділу УККА в Нюгейвені, проф. І. Телюк, проф. Р. Романишин, о. П. Огірко, інж. П. Пришляк від українського національного хору в Гартфорді, пані І. Остап'юк від СУА. Зворушливою частиною був привіт голови Відділу ОЖ ОЧСУ пані С. Ратьо, яка, після привіту, в асисті панни І. Якимів вручила Ганні і Володимирові Колесникам та Володимирові Ратушному тризубці, кажучи, „що хоч вони може й не дорогі в матеріяльній вартості, та за те вони дорогі нашим серцям".

Пан Володимир Колесник дякуючи за так щире привітання, поділивсь з присутніми своїми враженнями з концертового турне.

Після офіційного закінчення вечірки молитвою, яку провів о. монсеньйор Ст. Баландюк, ще довго велись дружні розмови між мистцями і присутніми на зустрічі з гостями.

Стан і перспективи українського політичного життя на батьківщині і на еміґрації

На цю тему доповідав на форумі Конґресу української вільної політичної думки, 26-го травня ц. р., в Українському Інституті Америки в Ню Йорку голова ОУРДП, д-р Василь Гришко. Доповідач на вступі підкреслив, що стан політичного життя в Україні визначається подіями 1972 р. В той час, після своєрідної відлиги, почались масові репресії і чистки. Ми їх знаємо тільки частково зі захалявної літератури. У цих матеріялах вказувалось на арешти, репресії, звільнення з праці за леґальні виступи в обороні національних і громадянських прав.

Крім того, В. Гришко звернув особливу увагу на підготовлюваний проєкт зміни конституції СССР. Треба сподіватись, що вона піде по лінії обмеження в правах національних республік. Не підлягає жадному сумнівові, що при зміні конституції будуть прямувати до централізації, з повним обмеженням автономних прав національних республік серйозні пересійською мовою спілкування. Тут можуть постати зі сторони деяких національних республік серйозні перепони, але незалежно від цього російські шовіністи будуть постійно до цього прямувати. Нова конституція має на меті все „узаконнити" те, що большевицька верхівка дотепер практикувала безправно, бо конституція яка ще діє заперечує їхню дію. Мабуть їм найбільше і про те йдеться, щоб своє беззаконня узаконнити.

Останньо, на еміґрації постала спроба робити поділ на революціонерів і не-революціонерів або ставиться питання в площині революція чи еволюція, що є тільки спекуляцією із певною ціллю. Слід мати на увазі, що такий поділ штучний і не має жадного практичного пристосування. Революція не є метою, тільки засобом до здійснення певної мети. Поняття революція і еволюція не є протилежними, але доповнюючими. Часом важко сказати, де кінчається еволюція, а коли починається революція.

Якщо за свої національні й громадські права в Україні й в цілому СССР змагались усі, а не тільки одиниці то напевно вони їх здобули б.

Ci, що змагаються за національні і громадські права — діють леґально, вони прямують до демократизації країни. З ними важко боротись режимові тому КҐБ, щоби мати кращий успіх у репресії й поборюванні робить з них революціонерів, бо під такою формою законно можна карати і проводити різні репресії. Значить з рухом за демократизацію, за права, які забезпечені у конституції СССР незручно боротись, але все це обернути на революцію проходить значно краще. Правда, КҐБ цілковито цього руху не поборов, але завдав поважних ударів і ран. Виявлення леґальних і відкритих форм боротьби з певною відкритою документацією — підписами із поданням адрес, виявилось непотрібним, своєрідним самодоносництвом. Після цього КҐБ без трудностів повизбирувало їм потрібних людей, арештувало, судило і засилало на заслання. Повинна наступити анонімність діяльности і самвидаву.

Рух спротиву, що виявився леґальним рухом виріс серед трудової інтеліґенції, трохи затягнув верству робітництва, а майже не заторкнув селянство. Якщоб вживання української мови було демонстративним то напевно проти цього ніхто б не міг нічого вдіяти. Те саме можна сказати про збереження національних здобутків української культури. Які зміни в конституції не робили б і не включали то все ж таки і на далі залишиться леґальне змагання за збереження національної мови й культури. На жаль тут на еміґрації іде суперечка, яка політика є реальна, а яка ні. Замість протестувати проти русифікації, просто треба її не піддержувати ні словом, ні ділом. Ми тут на еміґрації можемо тільки їм допомагати. Доповідач свої твердження ілюстрував наявними прикладами.

В дискусії брали участь Яремко, Голуб, Мирослав Прокоп, Іван Вовчук і Євген Перейма. Дискутанти не заперечували думок доповідача, але піддержували їх додатковими фактами. Керуючий доповіддю мґр Василь Жовнір подякував доповідачеві, дискутантам і учасникам.

М. Галів

До Спілки Письменників України прийнято 14 нових членів

Київ. — Згідно з інформацією „Літературної України" з 31 травня, тут відбулося 28 травня засідання президії правління Спілки письменників України, яким проводив голова В. Козаченко. На засіданні зроблено підсумки звітновиборних зборів, що пройшли в обласних письменницьких організаціях, а секретар правління І. Солдатенко „відзначив піднесення творчої і громадської активности письменників, натхненних рішеннями XXIV з'їзду КПСС, пленумів ЦК КПСС, постанов партії з ідеологічних питань, вміцнення зв'язків з виробничими колективами". На засіданні президія прийняла до членів Спілки письменників: Бориса Ф. Бслаша (з Донецька), Віру С. Білову (з Києва), Василя С. Гея (з Луцька), Олександра Ф. Зайвого (з Дніпропетровська), Олександра В. Зиму (з Львова), Романа М. Качурівського (з Тернополя), Григорія Й. Кіпніса-Григор'єва (з Києва), Василя А. Марсюка (з Черкас), Петра К. Мостового (з Лубень), Віталія С. Романюка (з Єгрия), Василя Ф. Стефаника (з Івано-Франківська), Олексія П. Столбіна (з Сум), Миколу Ф. Сумишана (з Хмельницького), Віктора М. Тимчука (з Вінниці). Серед новоприйнятих до Спілки письменників є 8 членів компартії, один кандидат в члени компартії, а за професією — шість журналістів, п'ять педагогів, один літературний редактор, один колгоспник і один профспілковий працівник. На основі біографічних даних можна ствердити, що трьох, а може й чотирьох, належать до групи російськомовних авторів (Б. Белаш, В. С. Білова (?), Г. Й. Кіпніс-Григор'єв, О. П. Столбін). Новоприйняті письменники народжені в роках між 1922 і 1943.

ДЕПУТАТИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СССР

Громадяни СССР матимуть змогу 16 червня віддати свої голоси на кандидатів „бльоку комуністів і безпартійних" — разом 1517 чоловік, в тому до Ради Союзу — 767 чоловік, а до Ради Національностей — 750 чоловік. 1517 депутатів належать до 62 національностей СССР. Серед цього числа депутатів є 481 робітників і 282 колгоспників, решта — це представники „трудової інтеліґенції", а точніше партійно-державної адміністрації.

З глибоким смутком повідомляємо, що дня 31-го травня 1974 року, з волі Всевишнього, після довгої і тяжкої недуги, відійшов у Вічність на 83-му році свого трудолюбивого життя, наш Найдорожчий МУЖ і БРАТ

СВ. П.

ВОЛОДИМИР КРИВУЦЬКИЙ

бувший учасник наших Визвольних Змагань, відомий громадський діяч та довголітній урядовець Української Федеральної Кредитівки і бувший голова Відділу Українських Емеритів при ООУА „Самопоміч" в Детройті.

ПАНАХИДИ були відправлені в неділю та понеділок, 2-го і 3-го червня ц. р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Богай.

ПОХОРОН — у вівторок, 4-го червня 1974 р. о год. 8:45 рано до церкви Непорочного Зачаття, а звідтіль на кладбище Монт Олівет.

Горем опечалені:

КАТЕРИНА — дружина
о. МИРОН — брат
ОЛЕНА ДМИТРУК — сестра
і Родина в Канаді та Рідня в Україні

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

що Донцов відіграв „винятkову ролю в нашому житті", і що його твори випекли „великі хиби українського національного організму" (184). Шевельов не був прихильником Донцового вчення. Противник націоналістичної ідеології М. Стахів назвав Донцова „ідеологом фальшнаціоналістів".

М. Сосновський наводить голоси численних націоналістів про Донцова. Це були його ідеологічні учні, але майже всі вони, більше чи менше, розійшлися із своїм учителем. До непорозумінь було багато причин, бо „головніші закиди проти Донцова зводилися до таких справ: перенаголошування значення вольового елементу в суспільному, політичному й державному житті; неґування розуму і пропагування ірраціоналізму; пропаґування „аморальности", апотеоза насильства, нелюдяности, заперечування ролі народу („антидемократизм") і пропаґування ідеї „ініціятивної менности" та перенаголошування ролі одиниць-героїв в житті народу" (185).

Донцов дав сильну зброю проти себе тим, що почав підкреслювати у своїх творах „важливість містичних елементів у політиці й національному житті взагалі: Цей містицизм видко вже в „Націоналізмі" (1926), де автор писав, що „віра втілюється в церкві, а національна політика — в політиці". У воєнні й повоєнні роки Донцов бачив, що події пішли іншим шляхом, як він передбачав, і прийшов „до переконання, що тут уже не йдеться про конфронтацію земних потуг, а про „боротьбу в незримому світі", відблиском якої є все те, що діється у „світі видимому". Тому він поставив також перед собою завдання збагнути місце українського народу й України у цьому гіґантному змаганні, визначити, „яке її (України) місце, роля, її місія в борні на життя і смерть з духами тьми, які зійшли на землю уярмити її, а нашу країну в першу чергу" (368).

Автор книжки про політичний портрет Д. Донцова ствердив при кінці своєї основної й об'єктивної праці, що ідеологія „чинного націоналізму" не може бути конструктивним чинником в суспільному житті, бо вона вичерпала всі можливості для свого внутрішнього розвитку, і дійсність і об'єктивні умови так змінилися, що засади даної ідеології не можуть мати ніякого практичного застосування. М. Сосновський твердить, що „провідні діячі українських націоналістичних організацій вже в 40-х роках усвідомили собі це та поробили з цього потрібні висновки. Дальший розвиток ситуації аж до сьогодні підтвердив, що зроблені висновки були правильними".

Юрій Пундик твердив у „Свободі" з 20 березня 1974 р., що праця М. Сосновського, в якій він намагається об'єктивно розглянути і проаналізувати творчість Донцова, дуже на часі саме тепер, коли за студії української політичної думки починають братися люди молодого післявоєнного — і післядонцовського — покоління". Донцов ненавидів тих, що пишуть об'єктивно, і напевно не тішився би був появою монографії про його ідеологію тому, що вона об'єктивна.

Різно оцінювали в нас М. Драгоманова. Те саме і з Д. Донцовим, який також боровся проти драгоманізму. Історія не знає того, що „було б, якби було інакше?" Драгоманов зрушив був ту „нетечу', яка застоялася була в Галичині в другій половині 19-го віку. З його появою почався був живіший рух в нашому житті по обох берегах Збруча. „Націоналізм" Донцова з'явився по наших програних змаганнях за свободу. Це також був свіжий вітер на нашому полі. Уявім собі, що не було б Донцова, не було б УВО, ані ОУН, був би, може якийсь неповний університет в Станиславові, наша молодь займала б „посади" в корінній Польщі, ми співали б „Єще Польска...", „Ще не вмерла", а в 1939 р., коли Москва зайняла Західню Україну, спокійно почали б співати „Повстаньте, гнані і голодні', і т. д.; у 1941 р. ніхто був би не відважився виступати проти Гітлерської Німеччини, а в 1944 р. не було б кому виступати проти східніх визволителів. І тепер не було б в Україні того ідейного спротиву, який свідчить про те, що український народ не хоче дати себе зрусифікувати і загнати живцем в могилу. Російські шовіністичні комуністичні „вожді" зовсім не були б лагідніші до „меншого" брата, якщо б українці були послушними вівцями.

Праця д-ра М. Сосновського показує діяльність Д. Донцова як політика. Донцов був впертий, він ніколи не признавався до помилок, і в пізніших виданнях своїх творів не спростовував, тільки пропускав ті місця, які само життя вже визнало абсурдним.

Б. Кравців підкреслив, що треба було б ще написати праці про Донцова як літературного критика, про його дружину Марію Бачинську-Донцову та про Донцова, як людину. Та вже й тепер праця д-ра М. Сосновського показує, що Дмитро Донцов зробив в ділянці української ідеології, в якій він є межовою особою, такою, як М. Костомаров (Кирило - Методіївці) і М. Драгоманов, яких він завзято поборював. Це зовсім не свідчить про те, що автор цієї вартісної книжки захоплюється вченням Д. Донцова. Він його об'єктивно аналізує і з'ясовує. Хто цікавиться українською політикою у найширшім розумінні цього слова, — повинен прочитати книжку М. Сосновського.

У НАС ІНАКШЕ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

і ще трохи й голосуватиму, від сьогодні — це від вісімнадцять літ.

— Овва, що ж таке велике у голосуванні, а зрештою де ще в тебе зрілість думки? Наголосуєте таке, що ледве буде можна потім кінці пов'язати... — Говорить і поблажливо посміхається, ще один із присутніх, що вспів уже по щирій гостинні, трохи прочунятися.

Ентузіязм дівчини гасне і вона гостро докоряє: — Ви мене не розумієте...

— І що ви усе оте слово, з якої речі ви завжди, щоб ми до вас не говорили,, зараз: „не розумієте" Немає чого там розуміти.

Люди чомусь не рухаються і не встають, властиво це для мене не зле, бо ще чого доброго і цих двоє молодих, не зважатимуть уже на жадні правила етики й підуть.

— Скажіть, у вас поза студіями є ще трохи часу на інші зайняття, чи деякі розваги?

Вони нетерпеливляться і не дуже кваплються з відповіддю.

Тоді я настоюю: Скажіть...

Молодий хлопець трохи насторожено, переглянувшись з дівчиною: — Вас це справді цікавить, чи хочете рятувати сьогоднішній настрій?

Дивлюсь на присутніх. Деякі вдаються ще в гутірку, інші — наївшись і напившись, чимраз більше вмовкають, є і такі, що просто подрімують і не звертають на нас жадної уваги. Ще раз звертаюся до них: — Розкажуйте, не тільки я, є більше таких, що хочуть спільно з вами переживати ваші дії і ясніше бачити майбутнє, бо щоб зблизитися — треба пізнавати ваші заінтересування, оточення, такими як вони є.

І молодий хлопець говорить: — У нас небагато залишається часу, але звичайно при кінці тижня ми сходимося у своєму гурті, навіть радо. І як не дивно в нас зовсім інша ментальність від наших товаришів американців, хоча ми вже народжені тут. От недавно, у нас тільки спочатку зародилась думка, недоспіла й несмілива, а потім ми стали передискутовувати з іншими і неофіційно зав'язали літературний гурток. Він ще цілковито неоформлений, але він уже живе. Ми сходимось, читаємо свої поезії, оповідання, аналізуємо перечитане. Спочатку небагато голосилось до слова, забагато було тиші й боялися прорвати мовчання. Тепер уже звикаємо, посміліли, дискутуємо, гуторимо. Вам напевно цікаво в якій мові; говоримо порізному. Поміж нами постала ще одна думка — заснувати „молодий театр". Тоді чого нас тільки увесь час лаяти? Певно, це що виглядає вам вороже — це наша одвертість. Ми признаємося, що нам важче відчувати все те, як ви, навіть ваше сприймання питань, які торкаються рідного краю є інші, але не чужі. Ми хочемо бути сильні, ми тримаємося своїх і те все вами передане хочемо передати колись нашим дітям, хоча воно вам не усе так здається.

Задумуюся над нашими молодими — названими загалом „вічними бунтарями", відмежовую зле від доброго і бачу, що вони не так дуже далеко від нас. Нам тільки потрібна конечна рівновага у відношенні поміж ними й нами. Вирозуміння, довір'я, заінтересування їхніми справами, відкинувши наш наліг загальної реґіментації, екстремного перехвалювання нашого підходу до справ і давніх вартостей і неґування усього, що американське. А також рабська любов до своїх дітей, де брак здорового розсудку, це один із чинників, що засуджує усе уже із самих ранніх початків на невдачу.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СУЗАННА НАВРОЦЬКА ВОСІЦЬКА, членка УНС Відд. 40 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Ірі, Па., померла 5-го травня ц. р. на 24 р. ж. Нар. в Ірі, Па. і стала членкою УНС 1951 р. Полишила в смутку мужа Йосипа, сина Рассел, маму Марію, брата Тому, сестер: Сильвію і Каролину. Похорон відбувся 9 травня 1974 р. на цвинтарі Кальварія в Ірі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

АННА ПАСКЕВИЧ, членка УНС Відд. 382 Б-ва Пресв. Тройці в Фраквілл, Па., померла 13 березня 1974 р. на 57 р. ж. Нар. в Шенандоґ, Па., і стала членкою УНСоюзу в 1967 р. Полишила в смутку мужа Едварда, 3 синів: Едварда мол., Леонарда, Теодора. Похорон відбувся на цвинтарі св. Йосифа в Фраквілл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ЮСТИНА БЛИЦ — членка УНС Відд. 112 С-ва св. Марії в Пармі, Огайо, померла 22 березня 1974 р. на 76 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1923 р. Полишила в смутку синів: Юрія і Едварда. Похорон відбувся 25 березня ц. р. на цвинтарі Бруклин Гтс в Клівленд, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Капраль, секр.

МАРІЯ МИХАЙЛЮК, членка УНС Відд. 313 С-ва св. Ольги в Нортгамптоні, Па., померла 2 квітня 1974 р. на 76 р. ж. Полишила в смутку доньку Францес. Похорон відбувся 6 квітня ц. р. на цвинтарі св. Івана в Нортгамптоні, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ЮЛІЯ ВІНТИШИН, членка УНС Відд. 85 Б-ва св. Михаїла в Газлетон, Па., померла 10 квітня 1974 р. на 74 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1919 р. Полишила в смутку 2 синів: Івана і Йосипа, 8 внуків і 1 правнука та брата. Похорон відбувся 13 квітня ц. р. на цвинтарі св. Казимира в Фрілейд, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Т. Данко, секр.

КАТЕРИНА КОБИЛЯНСЬКА — членка УНС Відд. 248-ий Т-ва ім. Б. Хмельницького в Коатесвілл, Па., померла 21 лютого 1974 р. на 85 р. ж. Стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку 4 дочки: Павлину, Катерину, Ольґу, Стеллу. Похорон відбувся на українському цвинтарі в Коатесвілл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ПЕТРОНЕЛЯ МИРДЕЧ — членка УНС Відд. 274 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Янгстовн, Огайо, померла 15 березня 1974 р. на 82 р. ж. Стала членкою УНС в 1930 р. Полишила в смутку дітей: Михайла, Рожу, Анну, Марію, Естеру, Івана, Кай, Гелену, Чарла. Похорон відбувся 18 березня 1974 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Янґставн, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ГОДЯК, членка УНС Відд. 20 Т-ва Згода в Гамтрамк, Огайо, померла 3-го квітня 1974 р. на 87 р. ж. Стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку 2 дочки: Неллю і Елизабету, 3 синів: Петра, Миколая і Йосипа, брата Михайла. Похорон відбувся 6 квітня 1974 р. на цвинтарі Розелавн Парк, Берклей, Міш.

Вічна Їй Пам'ять!

Р. Куропась, секр.

ФЕВРОНІЯ ЧОРНИЙ, членка УНС Відд. 261 Т-ва Україна в Вілямставн, Н.Дж., померла 10 січня 1974 р. на 86 р. ж. Нар. в с. Криве, пов. Скалат і стала членкою УНСоюзу в 1923 р. Полишила в смутку 3 братів: Прокопа, Симона і Василя. Похорон відбувся 14 січня 1974 р. на цвинтарі св. Михаїла в Шенадот, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

День Матері в Миллвилі

Українська православна парафія у Миллвилі Н. Дж., по спроможності, виконує свої національні обов'язки, звичайно власними силами, хоча не завжди має їх вдосталь. Недавно, минулого місяця пом'янула нашого Кобзаря, а зараз 12-го травня відзначила День Матері. У парафіяльній церкві відправлено Службу Божу в намірені українського народу, а при кінці Богослужби священик привітав усіх матерів у парафії, побажавши їм, щоб вони змогли трудитися для добра їхніх діток і українського народу. Опісля священик запросив усіх приявних на гостину, яку приготувало Сестрицтво з нагоди Дня Матері, і на імпрезу приготовлену дітьми Української Школи.

На сцені було, коло двадцять хлопців і дівчат, які відвідують українську школу.

Програму започаткувала учителька Наталка Редька, виголосивши нарис про „Любов Матері" який приготувала Евгенія Савчук управителька Української Школи. Опісля деклямували: Петрусь Никитич, Ліза Корстен, Юра Редька, і Мішел Сесок, Вікторія Шурада, Коля Корстен, Анна Сахарноска, Джані Сахарноский, Андрійко Никитич, Валя Редька, Наталя Никитич і Михайло Корстен. Не забракло людей доброї волі, що підтримали виступи наших діток. Сестрицтво теж приготувало гостину для батьків дітей, і хто був не пожалів свого часу, щоб підтримати шляхетну ініціятиву людей доброї волі. Шкода, що церковний хор не взяв участи в цій імпрезі, хоч молодих матерей там певно не бракувало. Але цим разом можна не дивуватися, бо нині парафія залишилася без священика і покищо своїми священиками допомагає Консисторія. Сподіваємося, що парафія знову буде продовжуватиме свою національну місію в південній частині стейту Ню Джерзі.

Закінчено імпрезу многолітсвієм матер'ям і відспіванням воскресного тропаря „Христос Воскрес...".

Микола Погідний

ТАРЗАН, Ч. 7129. ДВІ ПАТРУЛІ

Сержант Куза одного за одним збирає всіх членів патрулі заповідника...

Тепер, коли ми вже всі тут, Тарзан поведе нас в розшуках, щоб звільнити цей заповідник від браконьєрів!

В той час, коли патруля вирушає в дорогу — інший загін також готується до розшуку...

Джозеф, можемо ми показати Ітові нашу таємну схованку?

Якщо ви обіцяєте, що повернеться перед заходом сонця!